

Konu: Ödeme Kaydedici Cihaz Günlük Kapanış (Z) Raporlarında Yer Alan Mali Bilgilerin Gelir İdaresi Başkanlığı'na Elektronik Ortamda Aktarılması

Sayı: 2018 / 46

Tarih: 10.09.2018

Eski nesil ödeme kaydedici cihazlardan gerçekleştirilen satışlara ait ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarına ait mali bilgilerin Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi Sistemine elektronik ortamda aktarılmasına; **1 Ekim 2018** tarihinden itibaren başlanacağından kapsamda olan mükelleflerin 15 Kasım 2018 tarihinden önce bildirimlerin

- ÖKC TSM Merkezleri,
- GİB'den e-Arşiv hizmetleri konusunda izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla e-Arşiv uygulaması
- Başkanlık tarafından internet vergi dairesi üzerinden oluşturulan elektronik bildirim portalleri üzerinden gönderilmesi yöntemlerinden birini seçerek GİB'e bildirmeleri gerekmektedir.

Bildirime ilişkin genel kurallar aşağıdaki gibidir.

- Basit usule tabi mükellefler tercih bildiriminde bulunmayacaklardır. Bu mükelleflerin Defter Beyan Sistemine yaptıkları (Z) raporu kayıtları yeterli bulunmaktadır.
- İşletme hesabındaki mükellefler ise 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren Defter Beyan Sistemine geçeceklerinden sadece Ekim Kasım Aralık 2018 ayları için bildirim yapacaklar ve tercih bildirimde bulunacaklardır.
- Bilanço esasındaki mükellefler tercih bildirimde bulunacaklar ve Ekim 2018 ayından başlamak üzere bildirimde bulunacaklardır.
- Tercih bildiriminin (yöntemin Tercih Bildirim ekranından seçiminin), 15 Kasım 2018 tarihine kadar yapılması gerekmektedir.
- Herhangi bir şekilde tercih bildiriminde bulunulmaması halinde, mükellefin İnternet vergi dairesi üzerinden bildirimde bulunacağı varsayılmaktadır.
- Bildirim aylık dönem bazında sadece "toplam satış tutarı" ve "toplam KDV tutarı" bilgisini içermektedir.
- Bildirim aylık dönem ve ÖKC bazında izleyen ayın 15'ine kadar yapılmalıdır.
- Eksik veya yanlış bildirim halinde her bir tespite ilişkin olarak Vergi Usul Kanununun mükerrer 355 inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.

426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile (ayrıca 427, 437, 450, 465, 466, 473, 483, 488 ve 489 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği) "Yeni Nesil Ödeme Kaydedici Cihazları" (YN ÖKC) nın kullanımına başlama tarihi konusunda düzenleme yapılmıştı. Bu düzenlemelere göre mükelleflerin yeni nesil ÖKC kullanımına başlama tarihi konusunda düzenleme yapılmıştı.

Bu kapsamda 30/09/2017 tarihli ve 30196 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 483 sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile de mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazları ile yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarından düzenlenen ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarına ait mali bilgilerin 1 Temmuz 2018 tarihinden itibaren GİB'e elektronik ortamda gönderilme zorunluluğu getirilmişti. Daha sonra 25 Mayıs 2018 tarihli ve 30341 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **498 sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği** ile 30/9/2017 tarihli ve 30196 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 483) bazı maddelerinde değişiklik yapılarak ÖKC Günlük Kapanış (Z) Raporlarında yer alan mali bilgilerin Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi Sistemine elektronik ortamda aktarılmasına başlama süresi 1 Temmuz 2018 tarihinden 1 Ekim 2018 tarihine ertelenmişti.

498 sıra No.lu VUK ile 483 sıra Tebliğde yapılan değişikliklere göre Tebliğ kapsamına giren mükelleflerin (3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına göre ÖKC kullanmak zorunda olan mükelleflerden, faaliyetlerinde seyyar EFT-POS cihazı kullananlar ile yol kenarı otopark hizmeti verenlerin seyyar EFT-POS cihazı yerine EFT-POS özellikli yeni nesil ÖKC kullanması gereken mükellefler hariç) mali hafızaları doluncaya veya mali hafıza değişimini gerektiren durum

oluşuncaya kadar kullanabilecekleri 3100 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tâbi mevcut eski nesil ödeme kaydedici cihazları ile yeni nesil ödeme kaydedici cihazlarından düzenlenen ÖKC günlük kapanış (Z) raporlarına ait mali bilgileri; **(498 Sıra No.lu VUK Genel Tebliğ ile değişen hali)** 1/10/2018 tarihinden itibaren,

- a) ÖKC TSM (Ödeme Kaydedici Cihaz Trusted Service Manager) Merkezleri üzerinden,
- b) Başkanlıktan e-Arşiv hizmetleri konusunda izin alan özel entegratörlerin bilgi işlem sistemleri aracılığıyla e-Arşiv uygulaması üzerinden bu Tebliğin 5'inci maddesinde belirtilen "Perakende Mal Satışları ile Hizmet İfalarına İlişkin Mali Rapor Bildirim Kılavuzu"ndaki esaslara göre,
- c) Başkanlık tarafından internet vergi dairesi üzerinden oluşturulan elektronik bildirim portalleri üzerinden, olmak üzere üç yöntemden birini seçerek GİB'e elektronik ortamda bildirmeleri gerekmektedir.

Tebliğde yöntem tercihi ve bildirim ilişkin usul ve esasların www.efatura.gov.tr internet adresinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından ayrıca duyurulacağı belirtilmiştir.

Tercih bildirimine ilişkin genel kurallar aşağıdaki gibidir:

1. ÖKC mali raporlarına ait bildirim yükümlülüğü esas olarak, eski nesil ödeme kaydedici cihazlardan gerçekleştirilen satışlara ait mali bilgilerin bildirilmesine yöneliktir.
2. Basit usuldeki mükellefleri tercih bildiriminde (Z Raporlarına ilişkin mali bilgilerin bildirim yöntemi tercihi) bulunmayacak ve GİB'e elektronik ortamda ayrıca bilgi göndermeyeceklerdir. Bu mükelleflerin Defter Beyan Sistemine yaptıkları Z raporu kayıtları yeterli bulunmaktadır.
3. İşletme hesabındaki mükellefler 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren Defter Beyan Sistemine geçeceklerinden sadece Ekim Kasım Aralık 2018 ayları için bildirim yapacaklar ve tercih bildirimde bulunacaklardır.
4. Bilanço esasındaki mükellefler tercih bildirimde bulunacaklar ve Ekim ayından başlamak üzere aylık dönem bazında sadece iki parametreyi (toplam satış tutarı ve toplam KDV tutarı bilgisini) izleyen ayın 15'ine kadar, tercih edilen bildirim yöntemi ile GİB e elektronik ortamda bildireceklerdir.
5. **Sadece yeni nesil ödeme kaydedici cihazı (yazar kasası) bulunan mükellefler tercih bildiriminde ve aylık rapor bildiriminde bulunmayacaklardır.** Bunların bilgisi ÖKC firmalarına ait TSM Merkezleri aracılığı ile Başkanlığımıza iletilecektir. Ancak ÖKC firmalarının TSM Merkezi aracılığıyla bilgi iletilmesini istemeyenlerden Gelir İdaresi Başkanlığından yazılı izin alırlarsa diğer iki yöntemden birine (e-Arşiv veya İnternet Vergi Dairesi üzerinden) göre bildirim yapabileceklerdir.
6. Tercih bildirimi (yöntemin Tercih Bildirim ekranından seçimi), mükellefin GİB'e ÖKC mali raporundaki bilgileri hangi yöntemle bildireceğine ilişkindir. Bu nedenle ilk mali rapor bildirimini yapılmadan önceki herhangi bir zamanda tercih bildirimi yapılabilecektir. Tercih bildirimi en geç 15 Kasım 2018 tarihine kadar yapılabilecektir.
7. Herhangi bir şekilde tercih bildiriminde bulunulmaması halinde, mükellefin İnternet vergi dairesi üzerinden bildirimde bulunacağı varsayılmıştır. Mükellefler İnternet vergi dairesi üzerinden bilgilerini iletebileceklerdir. GİB'in İnternet vergi dairesi üzerindeki çalışmaları devam etmekte olup, bildirim modüllerinin çok yakın zamanda kullanıma sunulması beklenmektedir.
8. Bildirim **aylık dönem** ve **ÖKC** bazında izleyen ayın 15'ine yapılabilecektir. Bildirilecek olan bilgi; sadece ödeme kaydedici cihazdan ilgili ayda yapılmış olan toplam satış tutarı (KDV dahil) ve toplam KDV tutarıdır.
9. Defter beyan sistemi kapsamına giren mükelleflerin kapsama girdiği tarihten itibaren herhangi bir şekilde ÖKC aylık rapor bildiriminde bulunma mecburiyetleri söz konusu değildir.
10. Mükellefler gerçekleştirecekleri aylık rapor bildirimlerini, İnternet vergi dairesi üzerinden görüntüleyebilecek, kontrol edebilecek ve gerektiğinde düzeltme işlemini yapabilecektir.
11. Bildirilmesi gereken aylık toplam satış tutarı ve toplam KDV tutarı bilgisi için Z raporlarının tek tek toplanma zorunluluğu bulunmamaktadır (Bu bir yöntemdir ama tek yöntem değildir). Bu bir yöntem olmakla birlikte YAZAR KASA'dan ilgili ay kapandıktan sonra iki tarih aralığı rapor alınarak da bu bilgi ulaşılması mümkün olup ya da mükellef kendi satış sistemindeki (ERP) bilgiyi de (ERP de ÖKC bazında aylık satış tutarı ve KDV tutarı bilgisi temin edilebiliyorsa) bildirebilir. Önemli olan bilginin doğru olmasıdır. Hatalı olması halinde cezai durumla karşılaşma riski mükellefe ait bulunmaktadır.
12. Bildirim esas itibarıyla genel perakende işletmelerindeki ESKİ NESİL ÖKC'lerle ilgili olup, akaryakıt istasyonlarında akaryakıt pompalarına bağlanan ÖKC'lere yönelik bulunmamaktadır. Akaryakıt istasyonlarındaki ÖKC'lere ait (market bölümlerindeki akaryakıt dışındaki mal ve hizmetlerin satışında kullanılan ÖKC'ler hariç) aylık mali rapor bildirim, Başkanlıkça özel bir düzenleme yapıp duyurulmadığı sürece, yapılmayacaktır.
13. Bildirim süresi içerisinde yapılacak düzeltmeler için herhangi bir şekilde cezai işlem söz konusu olmayacaktır.
14. Bir aylık döneme ilişkin bildirim izleyen ayın 15'inci günü sonuna kadar elektronik ortamda GİB bilgi sistemlerine iletilmediğinin veya yapılacak denetimler neticesinde söz konusu rapor ile bildirilmiş olan mali

bilgilerin eksik veya yanlış bildirildiğinin tespiti hallerinde mükelleflere, her bir tespite ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun mükerrer 355'inci maddesinde yazılı özel usulsüzlük cezası uygulanacaktır.

Mükellefler grupları itibarıyla tercih bildiriminde dikkate alınacak hususlar aşağıdaki gibidir.

BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLER	İŞLETME HESABI ESASINDA DEFTER TUTAN MÜKELLEFLER	BİLANÇO ESASINDA DEFTER TUTAN MÜKELLEFLER
<p>1.1.2018'den beri Basit Usul mükellefleri Defter Beyan Sisteminde (DBS) kayıtlarını oluşturduklarından Tercih Bildiriminde Bulunma Ve GİB'e ÖKC'lerden gerçekleştirilen satışları ayrıca (DBS dışında) bildirme Yükümlülükleri bulunmamaktadır.</p>	<p>1.1.2019'dan itibaren Defter Beyan Sisteminde (DBS) kayıtlarını oluşturacaklarından; EKİM, KASIM ve ARALIK 2018 aylarına ilişkin olarak; GİB'e ESKİ NESİL ÖKC'lerden gerçekleştirilen satışlarını bildirmeleri gerektiğinden; Tercih Bildiriminde bulunarak hangi yöntemle GİB'e bilgi göndereceklerinin seçimini yapacaklardır. 1.1.2019 tarihinden itibaren ise; DBS'ye kayıt yapacaklarından; GİB'e ÖKC'lerden gerçekleştirilen satışların bildirim yükümlülüğü de sona erecektir.</p> <p>----- Sadece Yeni Nesil ÖKC'si bulunan mükelleflerin, ÖKC mali bilgileri ÖKC TSM Merkezleri aracılığı ile GİB'e gönderilebilmekte olduğundan; TERCİH BİLDİRİMİNDE bulunma ve GİB'e ÖKC Mali Bilgilerini ayrıca bildirme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Ancak; ÖKC TSM Merkezi üzerinden bilgi gönderilmesi yönteminde; mükellefin işletme altyapısı vb. diğer teknik sıkıntılar bulunması halinde, ÖKC TSM Merkezi dışında kalan diğer 2 yöntemden (e-Arşiv Özel Entegratörü aracılığıyla ya da İnteraktif Vergi Dairesi Üzerinden) birini seçerek GİB'e bilgi gönderecekleri tercihinin TERCİH BİLDİRİM EKRANI'na girerek gerçekleştirilebilirler.</p>	<p>EKİM 2018 ayından itibaren GİB'e ESKİ NESİL ÖKC'lerden gerçekleştirilen satışlarını bildirmeleri gerektiğinden; Tercih Bildiriminde bulunarak hangi yöntemle GİB'e bilgi göndereceklerinin seçimini yapacaklardır.</p> <p>----- Sadece Yeni Nesil ÖKC'si bulunan mükelleflerin, ÖKC mali bilgileri ÖKC TSM Merkezleri aracılığı ile GİB'e gönderilebilmekte olduğundan; TERCİH BİLDİRİMİNDE bulunma ve GİB'e ÖKC Mali Bilgilerini ayrıca bildirme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Ancak; ÖKC TSM Merkezi üzerinden bilgi gönderilmesi yönteminde; mükellefin işletme altyapısı vb. diğer teknik sıkıntılar bulunması halinde, ÖKC TSM Merkezi dışında kalan diğer 2 yöntemden (e-Arşiv Özel Entegratörü aracılığıyla ya da İnteraktif Vergi Dairesi Üzerinden) birini seçerek GİB'e bilgi gönderecekleri tercihinin TERCİH BİLDİRİM EKRANI'na girerek gerçekleştirilebilirler.</p>

Bildirime ilişkin Gelir İdaresi Başkanlığınca hazırlanan [ÖKC MALİ RAPORLARININ GİB'E ELEKTRONİK ORTAMDA BİLDİRİMİ İLE BİLDİRİM YÖNTEMİNİN TERCİHİNE İLİŞKİN SIK SORULAN SORULAR](#) dokümanında bu konuda detaylı açıklamalar bulunmaktadır.

Saygılarımızla,

Parker Randall Karma Bağımsız Denetim A.Ş.